

ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาทียร์ที่มีผลต่อความสุข

The effect of Individual counseling based on the Satir model that affects happiness

กฤษณะ เรืองสูงเนิน¹

รสสุคนธ์ ธัญญอนม²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดความสุข 2) โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาทียร์ ใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test ในการเปรียบเทียบคะแนนความสุขระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง ของกลุ่มทดลองและใช้สถิติ The Mann-Whitney U Test ในการเปรียบเทียบคะแนนความสุขระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความสุข สูงกว่า ก่อนการให้คำปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความสุข หลังการได้รับคำปรึกษาแบบรายบุคคลแนวคิดซาทียร์ สูงกว่าผู้รับบริการกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาทียร์, ผู้รับบริการ, ความสุข

¹ อาจารย์ กลุ่มวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชุมพร

² อาจารย์ กลุ่มวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Abstract

This study the objective is to study the effect of individual counseling based on the Satir model that affects happiness of the Clients in Khon Kaen Shelters for Children and Families the sample groups of 12 people were divided into 6 experimental groups and 6 control groups. The tools used in the research were 1) happiness measure 2) individual counseling program based on Satir concept, using statistics Wilcoxon Matched Pairs Signed- Ranks Test in comparison of happiness scores between pre-trial and post-test of the experimental group and using The Mann-Whitney U Test to compare the happiness scores between the control group and the experimental group after the experiment. The research found that) The experimental group had a higher average score of happiness than before the counseling. With statistical significance at the level of .05. 2)The experimental group had the average score of happiness after receiving individual counseling, Satir concept Higher than the control group with statistical significance at the level of .05

Keywords: The individual counseling based on the Satir model, Clients, happiness

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บ้านพักเด็กและครอบครัว สังกัดกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหรือสถานแรกรับ ให้บริการแก่ผู้หญิง เด็กหญิง และเด็กชาย เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาเบื้องต้น พร้อมกับพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมทั้งนี้ เนื่องจากสภาพของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปพร้อมๆ กับปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาอย่างมากมายและซับซ้อนประกอบกับวิถีชีวิตของสมาชิกในสังคมที่แปรเปลี่ยนไปตามสภาพของสังคมและเป็นที่มาของปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาถูกแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ โดยบ้านพักเด็กและครอบครัว ได้เปิดบริการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและบุคคลในครอบครัว เช่น สตรีตั้งครรภ์นอกสมรส เด็กเร่ร่อน เด็กถูกระทำทารุณ เด็กถูกใช้แรงงาน เด็กถูกล่อลวงให้ค้าประเวณีเด็กมีปัญหาในครอบครัวหรือเด็กร้อนรนอันเนื่องมาจากปัญหาทางสังคม ไม่มีที่พักพิง และไม่มีผู้รับผิดชอบ เป็นการบรรเทาสภาพปัญหาเบื้องต้นให้กับผู้เด็กร้อนรน ในรูปของการให้ที่พักพิง อาหารและเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันการพิจารณาให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา เช่น การส่งกลับภูมิลำเนา และติดต่อญาติให้รับกลับไปอุปการะส่งเข้ารับบริการในสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครอง สวัสดิภาพสถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพตามความเหมาะสม ปัจจุบันบ้านพักเด็กและครอบครัว ยังมีการดำเนินงานที่เป็นสถานแรกรับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ประพล มลิณฑินดา, 2559)

ในช่วงปี พ.ศ. 2562 ผู้วิจัยได้เป็นเจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักจิตวิทยา มีบทบาทหน้าที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เช่น การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และการบำบัดฟื้นฟูเยียวยาทางด้านจิตวิทยา ซึ่งได้สังเกตเห็น ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้รับบริการที่ถูกกระทำความรุนแรง และถูกแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งส่งผลให้ผู้รับบริการไม่มีความสุขในการใช้ชีวิตประจำวัน และส่งผลกระทบทางด้านสุขภาพด้านจิตใจ ซึ่งแต่เดิมรูปแบบการให้คำปรึกษาที่ช่วยเหลือผู้รับบริการ เป็นการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ส่งผลให้เด็กไม่กล้าแสดงออกทางความคิดเห็น เกิดความไม่ไว้วางใจ และมีความกลัวที่เพื่อนภายในสมาชิกกลุ่มจะไม่เก็บข้อมูลเป็นความลับ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษากการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวความคิดของซาเทียร์ ที่เชื่อว่า “เขาจะมองเห็นคุณค่าในตัวเองและมีความสุขในการใช้ชีวิตภายในสังคมอย่างปกติสุข”

ความสุข หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจในการใช้ชีวิตและมีอารมณ์ในทางบวก และพอใจในสภาพร่างกายและจิตใจ โดยสามารถดำเนินการชีวิตได้อย่างปกติสุข ซึ่งความสุขสามารถเปลี่ยนแปลงได้ไปตามสถานการณ์ และสังคมที่เป็นอยู่ (ปิยะวัฒน์ วิริยะสุนทรพร,2555)

ซาเทียร์เป็นแนวทางหนึ่ง ซึ่งมีความเชื่ออย่างลึกซึ้ง ว่ามนุษย์ทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นได้ บางครั้งภายนอกไม่เปลี่ยน แต่ภายในเปลี่ยนได้เสมอ โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถเติมเต็มให้กับตัวเองได้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นไปทางบวกมากขึ้นมนุษย์มีสิทธิ์เลือกเสมอ ซาเทียร์เน้นความสอดคล้องกลมกลืนจากภายในจิตใจ ให้บุคคลนั้นมีความสัมพันธ์ที่ดีภายในตนเอง สามารถดูแลจัดการอารมณ์ ยอมรับตนเองได้ และสามารถถ่ายทอดสู่การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ทั้งในครอบครัวและชุมชนสังคมได้ (นางพาง ลีสมุวรรณและนิดา ลีสมุวรรณ,2556)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า แนวคิดของซาเทียร์ เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาตัวด้านบุคคล ทำให้เกิดการตระหนักรู้ การยอมรับ และเปลี่ยนมุมมองใหม่ การเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อให้เขามองเห็นคุณค่าในตนเอง ยอมรับผู้อื่น ทำให้ตนเองสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่นคาดว่าจะสามารถพัฒนาให้ผู้รับบริการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบ ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง ของกลุ่มทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบ ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ มีความสุขสูงกว่า ผู้รับบริการที่ไม่ได้เข้ารับการปรึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร มีจำนวนทั้งหมด 50 คน เป็นผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2562 ที่เข้ารับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ระหว่าง 1 มกราคม 2562 ถึง 30 มิถุนายน 2562

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2562 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 12 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random) ด้วยวิธีการจับฉลากเพื่อแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 6 คนและกลุ่มควบคุม 6 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น (independent variables) ได้แก่ การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ คะแนนความสุขของผู้รับบริการ

4. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม – 31 กรกฎาคม 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

1.แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง (Quasi-Experimental research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่เรียกว่า pretest – posttest control group Design มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบ ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง ของกลุ่มทดลอง

2. เพื่อเปรียบเทียบ ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง

2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.ประชากร มีจำนวนทั้งหมด 50 คน เป็นผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2562 ที่เข้ารับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ระหว่าง 1 มกราคม 2562 ถึง 30 มิถุนายน 2562

2.กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2562 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 12 คน ผู้วิจัยได้ใช้

วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random) ด้วยวิธีการจับฉลากเพื่อแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 6 คนและกลุ่มควบคุม 6 คน โดยผู้วิจัยกำหนดให้

กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับคำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์

กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ได้รับคำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์

3.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความสุข ผู้วิจัยนำแบบวัดความสุขของกรมสุขภาพจิต (กรมสุขภาพจิต, 2559) มาปรับปรุงแบบวัดความสุขให้เหมาะสมกับกลุ่มทดลอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งหมด 15 ข้อ คะแนนเต็ม 60 คะแนน การแปลผลคะแนน มีรายละเอียดดังนี้

ผู้รับบริการที่ได้คะแนน 51 – 60 คะแนน หมายถึง มีความสุขมากกว่าคนทั่วไป (Good)

ผู้รับบริการที่ได้คะแนน 44 – 50 คะแนน หมายถึง มีความสุขเท่ากับคนทั่วไป (Fair)

ผู้รับบริการที่ได้คะแนน 43 คะแนนหรือน้อยกว่า หมายถึง มีความสุขต่ำกว่าคนทั่วไป (Poor)

นำแบบวัดความสุขที่ปรับปรุงมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ซึ่งผลที่ได้จากการหาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสุข ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้รับบริการบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชัยภูมิที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นข้อสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีของโลเวท(บุญชม ศรีสะอาด. 2545:96) พบว่ามีค่า 0.92

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น

ครั้งที่ 1. การสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 การสำรวจภูเขาน้ำแข็งของแต่ละบุคคล (Explore Iceberg) เพื่อผู้รับบริการได้สำรวจความรู้สึกของตนเอง

ครั้งที่ 4. การทำความเข้าใจในสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองเกิดความทุกข์ในตนเองที่เกิดขึ้นในภูเขาน้ำแข็งของบุคคล (Personal Iceberg) เพื่อให้ผู้รับบริการได้สำรวจเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองเกิดความทุกข์ในจิตใจ

ครั้งที่ 5. การเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อให้ผู้รับบริการได้วางแผนและเตรียมตัวในการปรับตัวเพื่อจะพัฒนาตนเองให้มีความสุข

ครั้งที่ 6 การสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อให้ผู้รับบริการมีมุมมองด้านบวกกับตนเอง

ครั้งที่ 7 การสร้างความรักตนเอง เพื่อให้ผู้รับบริการรักตัวเองมากขึ้นและสร้างพลังบวกให้กับตนเอง

ครั้งที่ 8 การประเมินผลโดยให้ผู้รับบริการกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามวัดระดับความสุขอีกครั้ง และยุติการให้คำปรึกษา

นำโปรแกรมที่สร้าง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์
วิธีดำเนินการและประเมินผล ซึ่งผลที่ได้จากการหาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1 และนำโปรแกรมที่ได้ไปปรับปรุง
แล้วใช้จริง โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษากลุ่มทดลองเป็นรายบุคคล คนละ 8 ครั้ง ซึ่งโปรแกรมการให้
คำปรึกษารายบุคคลทำทุก ๆ วันจันทร์สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 30 นาที

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.ผู้วิจัย ออกหนังสือดำเนินการขอความร่วมมือบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น เพื่อขอความ
อนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2.ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ให้กับกลุ่มตัวอย่างให้ทราบ และอธิบายบทบาทหน้าที่ของกลุ่ม
ตัวอย่างและผู้วิจัย

3.ดำเนินการทดสอบวัดความสุขของกลุ่มตัวอย่างของบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ก่อนการ
ทดลอง

4.ดำเนินการตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ของผู้รับบริการในบ้านพักเด็ก
และครอบครัวจังหวัดขอนแก่น

5.ดำเนินการทดสอบวัดความสุขของกลุ่มตัวอย่างของบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น หลังการ
ทดลอง

6.นำข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ประมวลผลและเรียบเรียง
นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุป ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล 8 ครั้งที่เข้า
ร่วม ระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-
Ranks Test

กลุ่มทดลอง	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	P-value
ก่อนการทดลอง	6	.00	.00	-2.214	.05
หลังการทดลอง	6	3.50	21.00		

จากตารางที่ 1 ผู้รับบริการกลุ่มทดลอง หลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ แสดงให้
เห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยความสุข สูงกว่าก่อนการได้รับคำปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบ ผลคะแนนความสุขระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง โดยใช้สถิติ The Mann – Whitney U Test

กลุ่มเป้าหมาย	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	P-value
กลุ่มทดลอง	6	9.50	57.00	-2.898	.05
กลุ่มควบคุม	6	3.50	21.00		

จากตารางที่ 2 ผู้รับบริการกลุ่มทดลอง หลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ แสดงให้เห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยความสุข สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายและสรุปผลการวิจัยตามสมมุติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

การวิจัย ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ได้มีการทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐาน ดังนี้ ผู้รับบริการที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ มีความสุข สูงกว่าผู้รับบริการที่ไม่ได้เข้ารับการปรึกษา

สรุปผลคะแนนเฉลี่ยผู้รับบริการกลุ่มทดลอง หลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมพบว่ามีความสุข สูงกว่าก่อนการได้รับคำ ปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้รับบริการกลุ่มทดลอง หลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมพบว่ามีความสุข สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่าองค์ประกอบด้านความสุขมีผลต่อการให้คำปรึกษารายบุคคล 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านร่างกาย เพราะ ผู้วิจัยเป็นกันเองกับผู้รับบริการทำให้รู้สึกผ่อนคลายทางร่างกาย เช่น การยิ้ม การหัวเราะ ทำให้ผู้รับบริการมีความสุข 2) ทางด้านจิตใจ อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่ผู้รับบริการทำให้มีความไว้วางใจ กล้าที่จะให้ข้อมูลกับผู้วิจัยแบบไม่ปิดบังข้อเท็จจริงใดๆ 3) ทางด้านสังคม อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยสร้างความมั่นใจในตนเองให้กับผู้รับบริการทำให้ที่จะมีความกล้าและเผชิญกับปัญหาที่ตนเองประสบอยู่ และ 4) ด้านเศรษฐกิจ อาจเป็นเพราะว่า ทางหน่วยงานของทางบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น มีเงินสงเคราะห์ในการช่วยเหลือผู้รับบริการหลังจากกระบวนการช่วยเหลือประสบความสำเร็จแล้วทำให้ผู้รับบริการมองเห็นอนาคตของตนเองและส่งผลให้มีความสุขที่จะไปใช้ชีวิตในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทรี ศรีโกสโย (2558) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบประสิทธิผลของโปรแกรมการป้องกันการกลับมาดื่มซ้ำโดยใช้แนวคิดซาเทียร์ ต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรับรู้ในความสามารถของตนเอง ความสอดคล้องกลมกลืนของชีวิต และพฤติกรรมการดื่มสุราโดยวัดที่จำนวนวันที่ดื่มหนัก จำนวนวันที่หยุดดื่ม และระดับซีรัมแกมมา-กลูตามิล ทราสเฟอร์เรส ในผู้หญิงติดสุรา ผลการวิจัยพบว่า หลังสิ้นสุดโปรแกรมทันที สัปดาห์ที่ 12 และสัปดาห์ที่ 16 หลังสิ้นสุดโปรแกรม ผู้เข้าร่วมวิจัยใน

กลุ่มทดลองมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีการรับรู้ในความสามารถตนเอง มีความสอดคล้องกลมกลืนของชีวิตเพิ่มขึ้น และมีจำนวนวันที่หยุดดื่มเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีจำนวนวันที่ดื่มหนักลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ในสัปดาห์ที่ 16 หลังสิ้นสุดโปรแกรมพบว่าระดับซีรัมแกมมา-กลูตามิลทรานสเฟอเรส ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการป้องกันการกลับมาดื่มซ้ำโดยใช้แนวคิดชาเทียร์ให้ผลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในจิตใจและการป้องกันการกลับมาดื่มซ้ำในผู้หญิงติดสุราในทางที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับผลวิจัยของ เจริญสุข ประพานศรี (2560) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่เรียกว่า pretest-posttest control group design มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีของชาเทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของ ผู้สูงอายุ ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านบางแค ระหว่าง ก่อนและหลังทดลอง และระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือผู้สูงอายุกลุ่มบีในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค จำนวน 10 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง 5 คน และกลุ่มควบคุม 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีดังนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับพื้นฐานทั่วไป, แบบทดสอบวัดความสุข และโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีของชาเทียร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติพื้นฐานได้แก่การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ และสถิตินอนพารามेटริกซ์ (Nonparametric Statistics) โดยWilcoxon Signed Ranks test และ Mann-Whitney U test หลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีของชาเทียร์ ผู้สูงอายุ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่า ก่อนการให้คำปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสุข หลังการได้รับคำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีของชาเทียร์ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร มณีปกรณ์ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การให้คำปรึกษาเด็กที่ถูกทารุณกรรมโดยใช้แนวคิดชาเทียร์ที่โรงพยาบาลสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการให้คำปรึกษาคะแนนความมีคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับสูงขึ้น วิธีการแก้ไขปัญหาของผู้ป่วยเด็กที่อยู่ในภาวะถูกทารุณกรรมจะเลือกที่ปรึกษา พุดคุยและขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้ชิด และมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกที่เหมาะสม และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการให้คำปรึกษารายบุคคลโดยใช้แนวคิดชาเทียร์

จากข้อมูลข้างต้นสนับสนุน สมมติฐาน ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่นที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดชาเทียร์ มีความสุข สูงกว่าผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่นที่ไม่ได้เข้ารับการปรึกษา

แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวคิดชาเทียร์ สามารถช่วยให้ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น มีความสุขมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ก่อนการให้คำ ปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดชาเทียร์ มีพฤติกรรม หงุดหงิดง่าย นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร หน้าตาไม่สดชื่น มีอารมณ์รุนแรงบ่อยครั้ง คิดว่าตนเองไม่มีคุณค่า ไม่รักตัวเอง

ภายหลังจากได้รับภายหลังการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ที่มีผลต่อความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ทำให้ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น มีความสุขขึ้น รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มองเห็นถึงคุณค่าในตนเอง สามารถจัดการกับชีวิตของตนเองได้ และสามารถหาวิธีจัดการกับความเครียด และเหตุการณ์ที่มากกระทบทางด้านจิตใจของตนเอง แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามแนวคิดซาเทียร์ ช่วยให้ผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่นเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้วในระยะเวลา 1 - 2 เดือน เพื่อติดตามความคงที่ของระดับความสุขของผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น หรือการเปลี่ยนแปลง
2. ควรมีการศึกษาความสุขของกลุ่มผู้รับบริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (11 มิถุนายน 2559). Department of Mental Health, Ministry of Public Health.

เข้าถึงได้จาก <https://www.dmh.go.th/test/thaihapnew/asheet.asp?qid=1>.

จิราพร มณีปกรณ์ (2551). การให้คำปรึกษาเด็กที่ถูกทารุณกรรมโดยใช้แนวคิดซาเทียร์ที่โรงพยาบาลสกลนคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เจริญสุข ประพานศรี. (2560). ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีของแซทเทียร์ (Satir) ที่มีผลต่อความสุขของ ผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านบางแค. วารสารบัณฑิตศึกษา 1 คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่ 3, หน้า 1 - 10.

นางพาง ลัมสุวรรณและนิตา ลัมสุวรรณ.(2556). ซาเทียร์ จิตบำบัด และการพัฒนาตนเอง. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.

ประพล มลิทธจินดา. (2559). ผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานตามยุทธศาสตร์ความมั่นคงของมนุษย์ของบ้านพักเด็กและครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารชุมชนวิจัย ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 , หน้า 178 - 180.

ปิยะวัฒน์ วิริยะสุนทรพร.(2555).ความคิดเชิงบวกที่พยากรณ์ความสุขในการทำงานของพนักงาน.วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สุนทรี ศรีโกไสย. (2558). คุณลักษณะทางจิตของแบบวัดความสอดคล้องกลมกลืนของชีวิตตามแนวคิดชาเทียร์ฉบับภาษาไทย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย , หน้า 10 - 17.